

BESÆTTELSENS FANGER

BAGGRUNDSMATERIALE

Besættelsens Fanger

TEATER FÅR 302, 15.april – 6.maj 2023

Kære undervisere og studerende,

Velkommen til forestillingen BESÆTTELSENS FANGER. Dette materiale består af en række korte baggrundstekster, som kan læses og diskuteres i klassen før eller efter, I oplever forestillingen.

God fornøjelse.

Teater Gaius og Teater FÅR302

INDHOLD

- Om stykket samt praktisk info
- Om dramatiker Einat Weizman
- Nogle linjer fra instruktøren
- Kort om Israel-Palæstina konflikten
- Fakta om palæstinensiske fanger i israelske fængsler
- Sultestrejkende palæstinensere i israelske fængsler
- Modelbilleder af scenografien
- Uddrag fra FNs erklæring om menneskerettigheder
- Forslag til videre læsning mm.

OM STYKKET

BESÆTTELSENS FANGER er en forestilling fra et konfliktområde i verden, som de fleste mest kender fra flygtige overskrifter i nyhedsstrømmen. En stærk montage om politiske fanger baseret på autentiske vidnesbyrd:

De er indespærret for at kaste med sten, for at skrive digte på Facebook, for væbnet sabotage... eller for ingenting. Fælles for dem er, at de er besatte palæstinensere i et israelsk fængsel. Mennesker, der isoleret fra omverden forsøger at holde fast i sig selv og hinanden. Men hvordan bevarer du din integritet og værdighed, når kroppen krakelerer og sindet smuldrer? Når forhørslederen truer med at voldtage din kone? Når du besvimer under tortur?

BESÆTTELSENS FANGER følger de indsattes konfrontation med fængselspersonalet, hinanden - og ikke mindst sig selv. Hovedpersonen Wissam er en ung mand, der for første gang møder fængslets barske realiteter, og gennem ham kommer vi gennem hele følelsesregistret af frygt og smerte, savn og vrede, tvivl og skrøbeligt håb - både om at blive genforenet med sin familie og en lysere fremtid for sit folk.

Stykket er skrevet af jødisk/israelske Einat Weizman i samarbejde med tidligere politiske fanger. Weizman har på den måde udvist stort mod og kunstnerisk integritet, og ikke overraskende er hun en kontroversiel kunstner i sit hjemland.

PRAKTISK INFO:

TID: Spiller 15. april – 6. maj 2023, man - fre kl. 20, lør kl. 17. Forestillingen varer ca. 75 min. uden pause

STED: Teater FÅR302, Toldbodgade 6, 1253 Kbh. K.

BILLETTER koster 40 kr. + gebyr for unge u/ 25 år, når der bookes minimum 6 billetter samlet.

Billetkøb via Teaterbilletter.dk på <https://teatertur.dk/program/besaettelsens-fanger/> eller på billet@faar302.dk

INTRO og Q&A: Vi arrangerer gerne en kort intro før forestillingen v./instruktør Jacque Lauritsen eller en samtale med de medvirkende efter forestillingen.

KONTAKT Kommunikationsansvarlig Tine Selmer Bertelsen på tine@bertelsen.org / tel.2615 6051 for spørgsmål, aftaler om intro/q&a

DRAMATIKER EINAT WEIZMAN

Einat Weizman præsenterer sig selv sådan her:

"Jeg er en skuespiller, teaterinstruktør og dramatiker bosat i Tel Aviv. Jeg er også Palæstina-aktivist. Alle mine stykker og forestillinger er politisk dokumentationsteater, der har til formål at kaste lys over de blinde sider af den israelsk/palæstinensiske virkelighed. Mit teater er en platform for at forskellige stemmer kan blive hørt, herunder dem udenfor den sociale og kulturelle konsensus."

Som nævnt er Einat Weizman stærk kontroversiel i sit hjemland, fordi hun sætter fokus på Israel som besættelsesmagt og konsekvenserne for den palæstinensiske befolkning. Hun er blevet kaldt alt fra landsforræder til selvhadende jøde, og da "Besættelsens Fanger" i 2017 skulle have premiere på en stor teaterfestival, krævede den israelske kulturminister, at forestillingen blev taget af programmet. Det betød at hele festivalen måtte aflyses, da en række andre teaterkompagnier trak deres deltagelse i protest mod den utilslørede censur.

Weizman er tilmed blevet beskyldt for at støtte terrorisme, selv om hun gentagne gange har forsikret, at hun er imod vold og blot ønsker at give stemme til udsatte grupper, der sjældent bliver hørt. Med hendes egne ord: "Når nogen vælger at være tavse, er det kunstens opgave at råbe op". Men det kan være svært nok endda. Først efter to år lykkedes det at få et teater i Tel Aviv til at spille "Besættelsens Fanger" efter de havde ansat en særlig advokat til håndtere eventuelle retssager.

Einat Weizman

LÆS MERE om Einat på [hendes hjemmeside](#)

HVORFOR EN FORESTILLING OM PALÆSTINENSISKE FANGER?

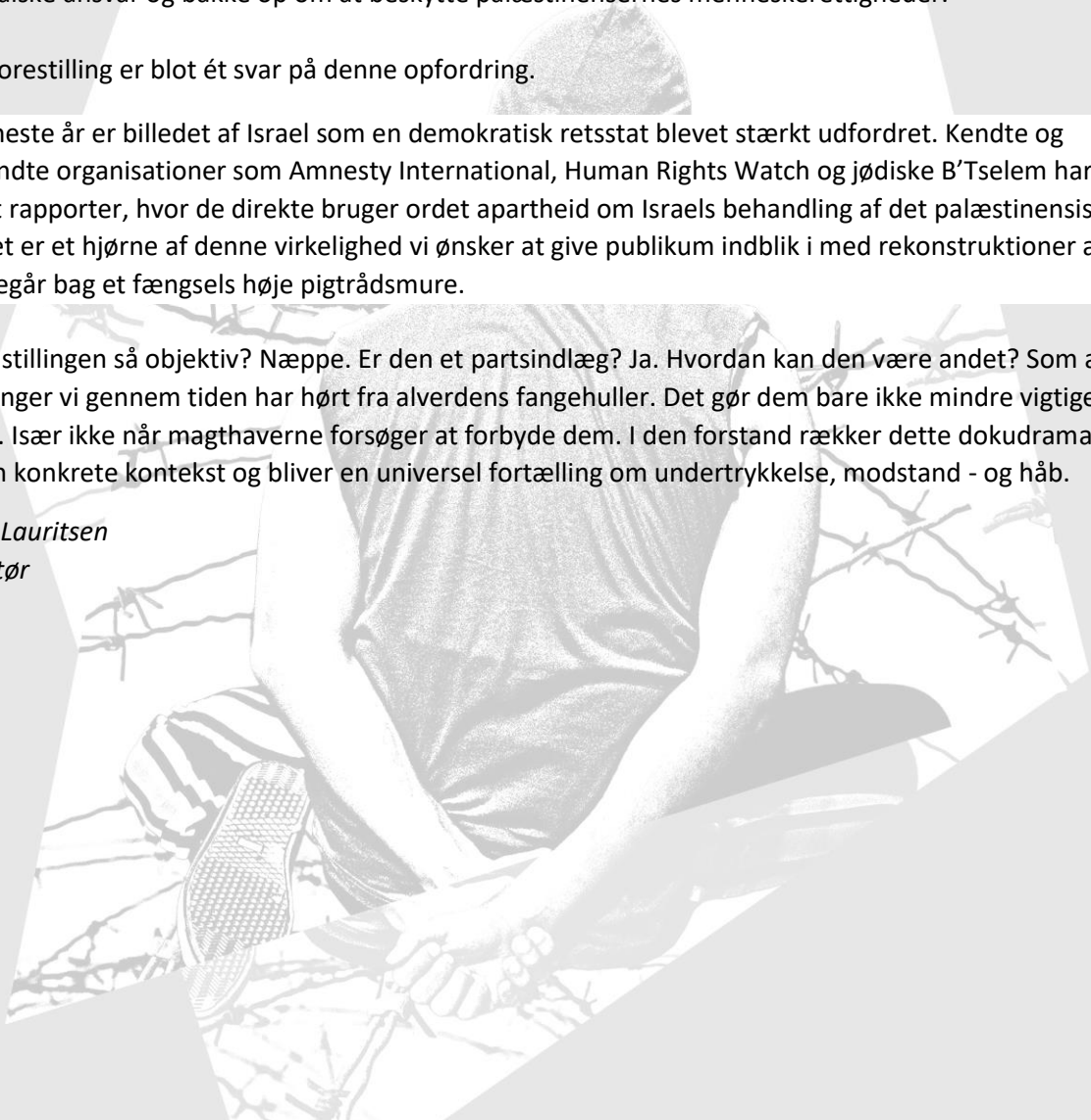
Den palæstinensiske NGO Addameer, der er en oplysnings- og støtteorganisation for politiske fanger, har egentlig ret klart besvaret dette spørgsmål: "Mere end nogensinde må det internationale samfund stå ved sit moralske ansvar og bakke op om at beskytte palæstinenserne menneskerettigheder."

Vores forestilling er blot ét svar på denne opfordring.

I de seneste år er billedet af Israel som en demokratisk retsstat blevet stærkt udfordret. Kendte og anerkendte organisationer som Amnesty International, Human Rights Watch og jødiske B'Tselem har alle udgivet rapporter, hvor de direkte bruger ordet apartheid om Israels behandling af det palæstinensiske folk. Det er et hjørne af denne virkelighed vi ønsker at give publikum indblik i med rekonstruktioner af, hvad der foregår bag et fængsels høje pigtrådmure.

Er fremstillingen så objektiv? Næppe. Er den et partsindlæg? Ja. Hvordan kan den være andet? Som alle beretninger vi gennem tiden har hørt fra alverdens fangehuller. Det gør dem bare ikke mindre vigtige at lytte til. Især ikke når magthaverne forsøger at forbyde dem. I den forstand rækker dette dokudrama ud over sin konkrete kontekst og bliver en universel fortælling om undertrykkelse, modstand - og håb.

Jacque Lauritsen
instruktør

ISRAEL – PALÆSTINA-KONFLIKTEN

Forholdet mellem Israel og palæstinenserne bliver kaldt verdens vanskeligste konflikt. Men hvad handler konflikten egentlig om? Hvornår startede den? Og på hvilke områder mener FN, at folkeretten bliver brudt?

LÆS MERE i [denne korte artikel på FNs digitale opslagsværk Globalis](#)
Artiklen indeholder også en tidslinje over konflikten fra 1850 til i dag.

FAKTA-TAL OM POLITISKE FANGER ISRAELSKES FÆNGSLER

Fanger i alt januar 2023	4700+
Heraf børn	150
Heraf varetægtsfængslet uden dom	840
Antal anholdte 2022	7000
Heraf børn	865 (142 under 12 år)
Anholdt alene for Facebook-opslag	400
I alt varetægtsfængslet	2400
I alt siden 1967:	
Fanger døde i fængsel	233
Døde under tortur	73
Fængslet uden sigtelse	52.000
Fanger i alt	900.000

Kilder:

Addameer (palæstinensisk ngo for politiske fanger)

B'Tselem (israelsk menneskerettigheds-ngo)

TILBAGEHOLDT UDEN DOM

Man kan jævnligt læse om sultestrejker blandt palæstinensiske fanger i israelske fængsler. Følgende artikel er hentet fra mediet Palæstinaorientering:

PALÆSTINENSERS SULTESTREJKE FØRTE TIL LØSLADELSE

En palæstinenser fra Hebron-området er nyligt blevet løsladt fra en langvarig "administrativ forvaring". Det kostede 31 dages sultestrejke at få løsladelsen gennemtvunget. Det har de seneste måneder været adskillige palæstinensere i israelske fængsler, som har sultestrejket.

Den 32-årige Kayed Fafous kom efter løsladelsen til et hospital i Ramallah for at blive undersøgt og behandlet. Han havde tabt sig 45 kg under sultestrejken. Kayed Fafous, som blev tilbageholdt i oktober 2021, var ikke dømt for noget, men blev tilbageholdt uden dom. Det er en almindelig brugt metode overfor palæstinensiske politiske fanger, men ikke i overensstemmelse med international lov.

Israel kan ifølge deres egne militærlove tage palæstinensere i de besatte områder til fange og spærre dem inde i perioder på halve år uden sigtelse og dom. Hvorefter tilbageholdelsen kan forlænges igen og igen. Disse indespærrede har meget få rettigheder, og ofte bliver deres familier ikke informeret om de er fanget, og hvor de befinder sig. Aktuelt befinder ca. 860 palæstinensere sig under den "administrative forvaring".

I alt ca. 4.000 palæstinensere fra de besatte områder har fået en dom og er nu fanger i israelske fængsler. De har mere almindelige fangevilkår, idet de ved hvornår deres dom udløber, og de har desuden i et vist omfang ret til at få besøg af familie.

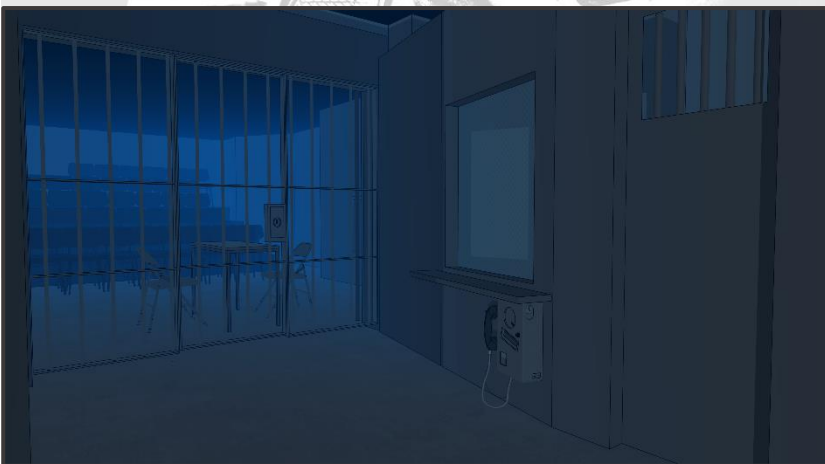
Kayed, som er mekaniker af profession, har samlet siddet i israelske fængsler i seks år af sit relativt korte liv; det meste af tiden i "administrativ forvaring". Han blev sendt i sultestrejken indlagt på et israelsk hospital, men nægtede at opgive sit krav om løsladelse, selv om han blev hårdt presset.

Han siger at han "besluttede at sultestrejke fordi han ønskede sin frihed og mente han havde en retfærdig sag i at kæmpe for at beholde palæstinenserens jord, og hvor vi har ret til at leve i frihed". Nu glæder han sig til at invitere sin kone med på restauranter i Hebron - og til den gode palæstinensiske mad.

Artiklen blev bragt i det elektroniske danske medie [Palæstinaorientering](#) den 9. december 2022

MODELBILLEDER af scenografien til Besættelsens Fanger

Til scenerummet på Teater FÅR302 har scenograf Edward Lloyd Pierce designet et rum, der tilstræbt rekonstruerer en fængelscelle. Fremfor at skabe en mere abstrakt scenografi, understreger den virkelighedstro celle stykkets dokumentariske form. At teatersalen og scenen på Teater Får302 er ganske lille bidrager endvidere til den celle-agtige fornemmelse.

Scenografi og modelbilleder: **Edward Lloyd Pierce**

Uddrag fra FNs ERKLÆRING OM MENNESKERETTIGHEDER (1948)

- ❖ Alle mennesker har ret til et liv i frihed og sikkerhed
- ❖ Ingen må tortureres eller udsættes for umenneskelig behandling
- ❖ Ingen må vilkårligt anholdes, tilbageholdes eller udvises fra sit land
- ❖ Alle er lige for loven
- ❖ Alle har ret til retfærdig rettergang ved en uafhængig domstol
- ❖ Alle er uskyldige, indtil det modsatte er bevist
- ❖ Alle har ret til en nationalitet
- ❖ Alle har ret til at rejse frit i deres land
- ❖ Alle har ret til at have sin mening og ytre den
- ❖ Alle har ret til at deltage i fredelige protester, møder og foreninger
- ❖ Alle har ret til at deltage i styringen af deres land

VIDERE LÆSNING mm.

Klik på overskrifterne for at følge links:

TELEGRAMMER FRA TEL AVIV

Læs instruktør Jacque Lauritsens rejsedagbog fra hans besøg i Tel Aviv i november 2022, hvor han mødte dramatikeren Einat Weizman og en tidligere politisk fange.

GHOST HUNTING

Dokumentarfilm, som i 2018 vandt prisen ved Berlins Internationale Filmfestival for bedste dokumentarfilm og skildrer, hvordan en række tidligere palæstinensiske fanger "genopfører" deres fængselsceller og oplevelser herfra.

Besøg websitet **ADDAMEER**

Addameer er en førende palæstinensisk ngo til støtte for fanger i israelske fængsler og menneskerettigheder generelt. Organisationen blev i 2022 tvangslukket af de israelske myndigheder for at "støtte terrorisme"; en anklage som bl.a. Amnesty International og EU (herunder Danmark) finder grundløs og har udtrykt sin kritik overfor.

Besøg websitet **BTSELEM**

Israelsk NGO for menneskerettigheder